

Proposition: Förslag till sakpolitiska ställningstaganden

Styrelsen yrkar

- att nedanstående sakpolitiska ställningstaganden antas av medlemsmötet (rubrikerna ingår ej).
- att styrelsen uppdras att skriva programtexter med utgångspunkt i de sakpolitiska ställningstagandena.

Modern demokrati med delaktiga medborgare

Kommunens beslutsfattande

- Kommunen ska publicera motioner, propositioner och medborgarförslag på sin hemsida, på ett sådant sätt att alla intresserade kan kommentera dem.
- Kommunen ska på sin hemsida skapa ett nav där man snabbt kan se vilka frågor som ska komma upp för beslut i kommunen och kunna diskutera och ge synpunkter på frågorna innan besluten fattas.
- Om en ledamot i fullmäktige anmäler jäv vid behandlingen av ett ärende i en nämnd, skall beslutsfattaren per automatik anses vara jävig även då frågan behandlas i fullmäktige.
- Kommunfullmäktiges sammanträden ska sändas som web-tv på kommunens hemsida.

Föreningar

- Kommunen bör i högre utsträckning dra nytta av den kompetens som finns i de ideella organisationerna, och erkänna de värden dessa organisationer skapar. Det bör finnas uppföljningsbara mål i handlingsplanerna för kommunens olika verksamheter, för samarbetet med de ideella organisationerna.
- Alla typer av ideella organisationer bör ha samma villkor att förhålla sig till för att få bidrag. Därför bör kommunen sträva efter att ge bidrag utifrån ett mer enhetligt system, där alla typer av ideella organisationer får bidrag utifrån samma kriterier, villkor och regelverk.
- Om kultur- idrotts- och andra arrangemang bekostas med kommunala medel eller tar emot kommunala bidrag ska det vara tillåtet för allmänhet och bidragsgivare att spela in eller på annat sätt dokumentera arrangemanget och offentliggöra det med fria licenser, så att alla kan ta del av det, och förädla upplevelsen vidare.
- Kommunen ska stödja ideella organisationer i att skapa mötesplatser mellan dem som bött längre och kortare tid i Sverige, såsom korskulturella matlagningscirkel och blandade fotbollslag, lan-parties, syjuntor och scoutpatruller.
- För att ha rätt till offentligt stöd ska ideella organisationer ansluta sig till grundläggande principer om respekt för mänskliga rättigheter och olika människors livsval.

Det offentliga rummet

- Genomför områdessatsningar med grönområden, god belysning, skadegörelsebekämpning och konstinstallationer, samt bakgrundsmusik i exempelvis parkeringsgarage och stationsbyggnader. Bevara de parker och grönområden som redan finns.
- Kommunen ska skapa utställningsplatser där konstnärer ur allmänheten får chansen att placera ut konstobjekt för allmän beskådan.
- Kommunen ska stödja lokala museer, teatrar och konsertlokaler samt lokala kulturevenemang, som musikfestivaler och lan-parties.
- Fri entré på kommunala museer till alla utställningar.
- Kameraövervakning av offentliga rum ska bara få användas i särskilda undantagsfall. Verkligt brottsförebyggande arbete ger mer trygghet än övervakningskameror.
- Alla invånare i kommunens tätorter ska ha gångavstånd till en anslagstavla med möjlighet att annonsera vad som händer i närområdet.

Respekt för medborgarnas integritet

- System för betalning av kommunala tjänster utformas så att de inte lämnar bestående elektroniska avtryck. Det ska alltid vara tillåtet att betala med kontanter.

- Låssystem till servicehus och kommunala bostadsbolag utformas så det inte blir möjligt att i efterhand spåra vem som kommit och gått genom dörrarna till privata hem.
- Kommunen ska inte utsätta personal och elever för godtyckliga drogtester.
- Information som kommunen samlar in om personer ska bara användas för det ändamål som angetts som syfte vid insamlingen, så att exempelvis uppgifter från bussars kortautomater inte hamnar hos säkerhetspolisen, och uppgifter från skolor inte används för att spåra papperslösa flyktingar.
- Fokus på brottsförebyggande åtgärder, istället för på övervakning och kontroll. Transparens i statistiken över anmälda brott för olika kommundelar, kan ge fokus på var åtgärder behöver sättas in.
- Gör det möjligt för alla som behöver och önskar kvalificerad vård mot missbruk att få det. Ge ökat stöd till meningsfulla fritidsaktiviteter i skola, fritidsgårdar och frivilligorganisationer, som kan fånga upp ungdomar på glid.
- Hänsyn till den personliga integriteten måste vara vägledande vid allt politiskt beslutsfattande.

Alla ska ha samma rättigheter och chanser

- Kommunen ska skydda och respektera alla människors rätt att utöva och ge uttryck för sina religioner och andra övertygelser, sina traditioner och livsstilsval, så länge detta inte innebär att man i handling utövar intolerans mot andras övertygelser, traditioner och livsval.
- Kommunen ska noga se över olika regelsystem och deras tillämpningar för att identifiera och förändra regler och tillämpningar av regler, som idag missgynnar människor utifrån härkomst, hudfärg, kön och andra irrelevanta faktorer.
- Kommunen ska systematiskt arbeta för att förändra invanda strukturer, attityder och traditionella arbetsätt, som får som effekt att människor missgynnas utifrån härkomst, hudfärg, kön, sexuell läggning och andra irrelevanta faktorer.
- Kriterier för kompetens måste sättas så att de inte diskriminerar utifrån kultur och inkluderar både sådana relevanta kompetenser som ofta hittas hos män och sådana som ofta hittas hos kvinnor.
- Kyrka och stat är åtskilda. Kommunens regler och agerande ska vara anpassade efter att samhället är sekulärt. Till exempel ska buddisttempel, minareter och andra religiösa och sekulära församlingslokaler ha samma rätt som kyrkklockor att bidra till ljudbilden på offentliga platser.
- Kommunen ska värna alla människors rätt att själv styra över sin sexualitet, sin sexuella läggning och sitt val av partner utan att behöva frukta övergrepp eller trakasserier från vare sig familj, andra människor eller samhälle, så länge det sker med respekt för ens partner och dennes självbestämmande.

Kommunen som arbetsgivare

- Det är viktigt att alla yrkeskategorier, oavsett utbildningsnivå, får fortbildning och kompetensutveckling.
- Ingen övervakning av anställdas privata elektroniska kommunikation ens om den sker över arbetsgivarens datorer eller uppkopplingar.
- Alla anställda ska behandlas lika och lika respektfullt av både arbetsgivare och arbetskamrater. Lika lön för lika krävande och ansvarsfyllda arbeten med samma kompetensnivå.
- Kameraövervakning i syfte att övervaka personalen på arbetsplatsen ska inte vara tillåten.
- Kommunen ska utveckla ett system vid anställningar där personuppgifter som namn, kön, adress och födelseort inte syns när man gör urval av vilka sökande som kallas till anställningsintervju.
- Kommunen ska gå i spetsen för att se föräldraledighet som en merit.
- Ju mer kommunikation mellan generationer och åldersgrupper, desto klokare blir vi, och desto bättre lösningar arbetas fram. Kommunen ska sträva efter jämn åldersfördelning på sina arbetsplatser.

Allas rätt till internet

- Kommunen ska se till att ett fritt, öppet och anonymt internet med hög hastighet finns tillgängligt över hela kommunen på liknande villkor som elektricitet och rinnande vatten.
- Kommunen ska stimulera utbyggnaden av inloggningsfri, avgiftsfri och anonym trådlös tillgång till internet i tätbebyggt område.
- Internettillgång och nödvändig utrustning för detta ska täckas av kommunens socialbidrag.

- Det är viktigt att vi inte låter den nya tekniken skapa klyftor i samhället mellan de som vuxit upp med den och de som gjort bekantskap med den på äldre dar. Kommunen ska därför satsa på utbildning av äldre och stödja att tekniken anpassas efter äldre och funktionshindrades behov.
- Trådlöst nätverk - som är inloggningsfritt, avgiftsfritt och anonymt - ska byggas ut på alla kommunens äldreboenden, så att de äldre kan fortsätta att vara en del av samhället.

Informationsfrihet

- Kommunen och dess bolag ska inte bidra till att filtrera eller censurera vare sig allmänhetens eller anställdas/elevs/patienters internettillgång.
- Webbsidor och e-tjänster hos kommunen och kommunalt finansierade verksamheter ska vara tillgängliga för funktionshindrade.
- Information, statistik, databaser och rådata som samlas in eller sammanställs av kommunen och inte är integritetskänslig för enskilda, ska vara fritt tillgänglig för envar och fri att använda och sprida. Strukturerad data ska göras sökbar och maskinläsbar.
- Utlämnande av kommunens dokument ska ske så snabbt och enkelt som möjligt. Om inte särskilda skäl finns bör de kunna tillgängliggöras digitalt.
- Kommunen och dess chefer ska inte efterforska identiteten hos den som anonymt kräver ut offentliga handlingar.
- Så länge kommunen finansierar eller upphandlar en verksamhet i exempelvis en skola ska den kräva samma offentlighetsprinciper och samma rätt för personal att slå larm om missförhållanden som i kommunens egna verksamheter.

Bostäder

- Kommunen måste garantera alla sina invånare tak över huvudet. Ingen åtskillnad ska göras baserat på medborgarskap eller beteende.
- Då hemlösa uppsöker offentligt finansierade härbärgen ska de inte avkrävas namn och personnummer.
- Bryt upp oligopolen i byggsektorn för att få ner byggkostnaderna, till exempel genom att kommunen fördelar mark för bebyggelse i mindre delar och till fler aktörer.
- Kommunen måste ta ett ökat ansvar för framförhållning i markinköp och planering.
 - Motverka segregering genom att planera för andra upplåtelseformer när ny bebyggelse sprängs in i redan existerande, och genom att dela upp ny mark i mindre områden som tilldelas fler olika aktörer.

Kultur åt alla

- Institutioner som stadigvarande får stöd av kommunen ska arbeta för att göra sitt arbete tillgängligt digitalt, stimulera och lyfta nytt kulturskapande och inkorporera deltagarkultur i sin verksamhet.
- Kommunens kulturinstitutioner (som bibliotek och museer) ska stimulera icke-kommersiell spridning, användning och vidareutveckling av kultur.
- Kultur ska ha en naturlig plats i bland annat förskola, skola, arbetsliv, vård och äldreomsorg.
- Kommunen ska satsa på kultur för barn och ungdomar, t ex genom att skapa "kommunala kulturskolor" efter den kommunala musikskolans modell, där barn och ungdomar får möjlighet att förkovra sig i olika sorters kultur.
- Kommunen ska satsa på kultur för sjuka, äldre och funktionshindrade – kultur stärker, läker och stimulerar kognitiva förmågor.
- Kommunen ska stödja och uppmuntra de kulturskapare som är nyfikna på och vill undersöka den nya tidens olika möjligheter för att skapa och sprida kultur.
- Bredda kulturbegreppet så att även sådana kulturyttringar som tidigare diskriminerats och ringaktats, ges samma förutsättningar som etablerade kulturformer. Skapa graffitiskolor och lagliga klotterplank. Erkänn datorspel och konsolspel som kultur och ge samma förutsättningar för kulturstöd till både nya och traditionella kulturformer.

Bibliotek

- Biblioteken ska erbjuda en kontaktyta mellan upphovsmän och läsare för att upptäcka, skapa, efterfråga samt förmedla ny litteratur.

- Biblioteken ska i största möjliga mån aktivt bidra till att lyfta fram nya och lokala kulturskapare.
- Varje bibliotek ska erbjuda fri och anonym tillgång till internet. Biblioteken får inte ha regler som förbjuder låntagarna att ta del av någon viss typ av information via datorer eller trådlösa nätverk.
- Biblioteken ska hjälpa medborgare att orientera sig bland fri kultur och information på internet.
- Biblioteken ska skapa en kontaktyta mellan digital och ickedigital text. Utrusta så många bibliotek som möjligt med bokscanners och print-on-demand-maskiner där personer för självkostnadspris kan skapa e-böcker eller trycka e-böcker.

Befria bibliotekens e-böcker

- Kommunen ska verka för att biblioteken inte åläggs konstruerade utlåningsspärrar, som till exempel att en e-boksfil bara kan lånas ut till en person åt gången.
- Kommunen ska verka för att biblioteken bygger ett eget, gemensamt system utan DRM för utlåning av e-böcker, så att de görs oberoende av privata företagsintressen. I detta system bör det även finnas en möjlighet att ladda upp egna e-böcker för utlåning, för att på så sätt stimulera den nya generationens författare.
- Utlåning av e-böcker ska vara tillgängligt utan krav på ett visst operativsystem eller mjukvara för ett visst företag.

Mer om bibliotek

- Stärk låntagarnas integritet genom krav på att lånehistorik raderas skyndsamt.
- För dem som så önskar ska biblioteken kunna spara lånehistorik för att hjälpa låntagare att hitta nya böcker som matchar deras intressen, och att finna likasinnade att diskutera och starta bokcirkel med.
- Transparent inköpspolicy. Ge bibliotekarier tillräckliga resurser för att själva göra urval av böcker att köpa in i stället för att förlita sig på paket från bokhandel/industri.
- Transparent utgallringspolicy. Bibliotekarierna bör tydliggöra enligt vilka kriterier bokbeståndet gallras. Om möjligt bör listor över utgallrade böcker offentliggöras.
- Kommunen ska arbeta för att fjärrlån ska omfatta samtliga böcker som fritt lånas ut på något bibliotek i Sverige.
- Öppna upp mjukvaran och standarderna i bibliotekens system. Biblioteken bör i största möjliga utsträckning arbeta med fri och öppen mjukvara och uppmuntra sina samarbetspartners att göra detsamma. Proprietär mjukvara ska vara utfasad till år 2025. Om företag som samarbetar med biblioteken inte går med på att öppna upp mjukvaran och att använda öppna standarder bör biblioteken ta initiativen och byta partners eller utveckla mjukvaran själva.

Motverka monopol på intellektuell egendom

- Material framtaget av kommunens anställda eller producerat med kommunens medel ska digitaliseras och släppas fria för envar att använda, sprida och vidareutveckla.
- När material köps in för kommunens medel ska man vid upphandlingen kräva att det ska få digitaliseras och släppas fritt för envar att använda, sprida och vidareutveckla.
- Vid upphandlingar ska kommunen kräva frihet från DRM (Digital Rights Management/Digital Restrictions Management), dvs tekniska system som syftar till att begränsa konsumenternas möjligheter att använda och kopiera digitala verk, trots att de har laglig rätt att göra det.
- Webbssidor och e-tjänster hos kommunen och av denna finansierade verksamheter ska använda öppna och fria standarder och vara tillgängliga utan krav på ett visst operativsystem eller datorprogram från ett visst företag. All elektronisk kommunikation ska kunna ske med öppna och licensfria protokoll/filformat.
- Ny mjukvara som tas fram i kommunala och huvudsakligen kommunalt finansierade verksamheter (som friskolor och privata vårdcentraler) ska bygga på öppen källkod. Proprietär programvara som används ska ha öppen standard för alla artefakter den skapar så att inga inlåsnings effekter uppstår. Målsättningen ska vara att fasa ut proprietär programvara till år 2025.

Vård, skola och omsorg

Förskola och skola

- Skola och förskola ska lära barn och elever att hitta, tolka, analysera och värdera information, och ge dem de grunder och referensramar som behövs för att kunna förädla informationen till kunskap, skapa förståelse och att dra slutsatser från denna.
- Förskola och skola ska använda arbetsformer som stimulerar elevernas kreativitet, samarbetsförmåga och initiativförmåga. Elever måste tränas i att analysera informationsflöden, se mönster, tänka fritt och kritiskt förhålla sig till olika källor och påståenden.
- Lärarna skall erbjudas kontinuerlig fortbildning i informationsteknik, så att de håller sig a jour med utvecklingen och kan både förstå och vara med i vad eleverna gör.
- Förskola och skola ska ge varje barn möjlighet att utvecklas optimalt (kunskapsmässigt, intellektuellt och socialt) utifrån hennes egna förutsättningar.
- Kommunen ska säkerställa att alla lärare får fortbildning i undervisning om kritiskt tänkande.
- Skolan ska vara sekulär. Den moderna religionsfriheten går före gamla traditioner.

Skolans arbetsformer

- Alla elever och lärare på alla stadier i skolan ska ha tillgång till såväl datorer med internetuppkoppling som papper, skrivmaterial och välsorterade bemannade bibliotek.
- Kommunens skolor ska filma föreläsningar, genomgångar och andra liknande undervisningsmoment, och göra dem tillgängliga för alla elever och andra intresserade.
- Kommunens förskolor och skolor ska utnyttja de möjligheter den moderna informationstekniken skapar för att föra in omvärlden i den dagliga undervisningen och etablera samarbeten mellan både elever och lärare över geografiska avstånd och statsgränser.
- För att en större del av lärarnas tid ska kunna användas till personliga möten och direktkontakt med elever ska kommunens skolor bli bättre på att utnyttja de möjligheter modern informationsteknik skapar för elever att lyssna på bra föreläsningar och träna moment som rättas automatiskt utan att ta lärartid i anspråk.
- Alla elever ska tidigt under sin skoltid under lekliknande former få prova att programmera, så att de får känna att det är de som är datorernas herrar och härskarinnor.
- Skolan måste undvika att låsa fast elevernas framtida datoranvändning vid särskilda operativsystem och program som binder dem till företag med monopol eller oligopol på mjukvara. Så mycket som möjligt av elevernas arbete sker i fri/öppen programvara.
- Kommunen tar initiativ till samarbete med andra kommuner för att tillsammans stödja utveckling av fri och öppen programvara så att proprietär programvara kan vara utfasad från skolsystemet år 2025.
- Elever ska i skolan få grundläggande information, utbildning och praktisk kunskap om olika operativsystem så att de kan göra informerade val.

Värna eleverns integritet, medbestämmande och arbetsmiljö

- Elevers skolmiljö ska vara fri från kameraövervakning.
- Inga obligatoriska drogtestar i skolan.
- Skolor ska inte ha rätt att övervaka eleverns privata kommunikation.
- Eleven ska vara fri att själv välja sin klädsel i skolan, så länge den inte skapar hinder för undervisningen.
- Mobbing motverkas inte genom övervakning av datorer utan genom förebyggande arbete i förskolor och skolor, och genom att vi alla markerar för varandra när saker inte är acceptabla.
- Skollagens krav på medinflytande bör följas bättre av skolor, så att elever ges inflytande över utbildningen, får ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla den och hålls informerade i frågor som rör dem.
- Elever ska fortlöpande kallas till psykoterapeut, kurator, psykolog eller liknande under grundskoletiden.
- En ökad närvaro i grundskolan av kuratorer, psykologer och psykoterapeuter, som ska få kontinuerlig fortbildning.

- Alla psykoterapeuter, kuratorer, psykologer, skolsköterskor och liknande yrkesgrupper i grund- och gymnasieskolan, ska få obligatorisk utbildning i HBTQ-frågor.

Utbildning för integration

- Skolan måste bli bättre på att låta nykomna elever hamna på den nivå deras förkunskaper fungerar på.
- Svenskundervisningen för invandrare måste bli bättre på att möta var elev på dess nivå och utifrån dess förutsättningar och behov.
- Kommunen bör utveckla system där senare delar av svenskundervisningen kan integreras med arbete och/eller praktik på arbetsplatser.

Kommunens ansvar för framtidens läromedel

- Kommunen uppmuntrar lärare att tillsammans utforma och skriva nya öppna läroböcker inom sina ämnesområden.
- Skolor som finansieras av kommunen sätter av en del av den totala arbetstiden för lärare till att ge minskad undervisningsskyldighet åt lärare som utvecklar fria läromedel.
- Kommunen stödjer och donerar till kollaborativa insatser för att producera material som används av skolorna.
- Kommunen börjar i upphandlingar av läromedel efterfråga och efter en övergångsperiod kräva att dessa har öppna licenser, så att de kan bearbetas och vidareutvecklas av de lärare som använder materialet, och enkelt och kostnadsfritt göras tillgängligt elektroniskt för alla lärare, elever och andra intresserade.
- År 2025 ska alla läromedel i kommunens skolor och förskolor vara fritt tillgängliga med öppna licenser.

Dessutom anser vi om skolan

- Nationella prov ska betygssättas av lärare på andra skolor än den eleven går på.
- Piratpartiet vill inte att skolor med bättre resultat ska ges några extra ekonomiska fördelar gentemot andra skolor eftersom det riskerar att leda till glädjebetyg.
- Alla kurser som ges på distans på komvux ska kunna sökas av alla behöriga oavsett jobbsituation och tidigare studier.

Äldre och funktionshindrade

- Gamla, sjuka och funktionsnedsatta måste få möjligheter till mänsklig samvaro, tillgång till grönområden/natur och möjligheter att uppleva och utöva kultur.
- Nattpersonal istället för videokameror på äldreboenden.
- Äldre som behöver vård ska få bo ihop med sin partner oavsett när man träffat denne.
- Många äldre och funktionsnedsatta står idag utanför den digitala världens möjligheter att knyta nya kontakter, uppleva kultur, utöva kultur, saml information, skaffa kunskap och enkelt kommunicera med myndigheter. Kommunen ska därför stödja utbildning och utveckling av utrustning som kan göra det möjligt och underlätta för äldre och funktionsnedsatta att utnyttja den moderna informationstekniken.
- Nattpersonal istället för videokameror på äldreboenden.
- Samma regler hos privata som offentliga vårdgivare till skydd för dem som slår larm om missförhållanden.
- Norrköpings kommun bör gå före och ge ett frivilligt skadestånd till funktionshindrade som diskriminerats genom bristande tillgänglighet i kollektivtrafik eller offentliga lokaler.